

MSI	RIIGIKOGU KANTSELEI Majandus- ja sotsiaalinfoosakond E-mail: msi@riigikogu.ee	Tel 6 31 65 02 Fax 6 31 65 04
-----	---	----------------------------------

Lühiinfo

25.02.2004 36/1

Eesti uimastiolukord 2003

Eesti Tervisearengu Instituut ja Eesti Uimastiseire Keskus avaldasid oma igaaastase raporti narkomaania olukorrast Eestis. Raporti sihtgrupiks on eelkõige Euroopa Uimastite ja Uimastisõltuvuse Seire Keskus (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction – EMCDDA) ja seetõttu on raport inglise keeles.

Raport on neljaosaline – esimene osa tutvustab uimastipoliitika teostamise seadusandlikku, rahalist ja administratiivset tausta. Teine osa kajastab epidemioloogilisi andmeid, uimastitega seotud kuritegevust ja narkoturgu. Rapordi kolmas osa kirjeldab riiklikult ettevõetud meetmeid uimastinõudluse vähendamiseks, sõltlaste ravi ja narkoennetustööd vanglasüsteemis. Neljas osa on riiklike uimastistrateegiate hindamine ja meenutab poole lehekülje ulatuses WHO 2003 aasta hinnangut, mis osutas vajadusele investeerida alko-narko ja AIDS/HIV ennetusprogrammidesse senisest enam ja nimetas ka vajadust tõhusamalt hinnata ja auditeerida projekte, seadusandlust ja muid tegevusi selles valdkonnas. Samuti soovitas WHO raport luua uimastiravi monitooringusüsteem, mis oleks aluseks tulevaste tegevuste planeerimisel.

Toon välja mõned kõnekamad seigad raportist:

- Lõhmus ja Trummal küsitlesid 2001-2002 Ida-Virumaal süstlavahetuspunktis esmapöördujaid, kellest ligi 50% olid alustanud uimastite tarvitamist 2-4 aastat tagasi, üle kolmandiku olid tarvitanud uimasteid aasta ja 13% 5-10 aastat.
- Samas uuringus selgus, et 61% üle 19-aastaseid süstlavahetuspunkti külastajaid oli jaganud kaaslastega süstalt.
- 2002 aastal on 2001 aastaga võrreldes ligi kolmekordselt langenud uimastitest tingitud surmade registreerimine, mis tähendab lihtsalt seda, et ei jätku raha *post mortem* toksikoloogiliseks analüüsiks.
- 2002 aastal võib hinnata varavastaste kuritegude toimepanijate seas narkomaanide määra 40-50%-ni.
- 2002 aastal on võrreldes 2001 aastaga kahanenud enamuse uimastite hinnad, vaid amfetamiini ja ecstasy hind on pisut tõusnud.

Autorid ise hindavad 2002 aasta olulisemateks sündmusteks suurenenud amfetamiini ja ecstasy avastamist ja konfiskeerimist, uute narkootikumide (fentanüül ja metüülfentanüül ehk valge hiinlane ja valge pärslane) turuletulekut ja 328 uue HIV-juhu diagnoosimist vanglates (see moodustab 17,5% kõigist 2002 aastal tehtud vanglatestidest).

Andres Siplane
MSI nõunik, 631 6513